RNI No. MAHBIL /2009/31733

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-अ

वर्ष १०, अंक ९२(२)] शुक्रवार, सप्टेंबर १३, २०२४/भाद्रपद २२, शके १९४६ [पृष्ठे ७, किंमत : रुपये १५.००

असाधारण क्रमांक १७२

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने केंद्रीय अधिनियमांन्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

वित्त विभाग

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,
मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ९ सप्टेंबर २०२४.

अधिसूचना

भारताचे संविधान.

क्रमांक सेवाप्र-२०२३/प्र.क्र.०६/कोषा (प्रशा-३).—भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३०९ खालील परंतुकान्वये प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तींचा वापर करून आणि या संदर्भात सध्या अस्तित्वात असलेले क्रमांक सेवाप्र-११.०७/प्र.क्र.१९६/१/कोषा (प्रशा-३), दिनांक २ डिसेंबर, २००८ व सुधारणा दिनांक ११ डिसेंबर, २०१८ अधिक्रमित करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल याद्वारे, वित्त विभागाच्या अधिपत्याखालील लेखा व कोषागारे संचालनालयातील “वरिष्ठ लेखापाल” गट-क आणि “कनिष्ठ लेखापाल” गट-क या पदांच्या सेवा प्रवेशाचे विनियमन करण्यासाठी याद्वारे पुढील नवीन नियम करीत आहेत :—

१. (१) या नियमांना लेखा व कोषागारे संचालनालयातील “वरिष्ठ लेखापाल”, गट-क आणि “कनिष्ठ लेखापाल”, गट-क (सेवाप्रवेश) नियम, २०२४ असे संबोधण्यात यावे.

(२) सदर नियम **शासन राजपत्र** प्रसिद्ध झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

२. या नियमात संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अभिप्रेत नसेल तर,—

(क) “नियुक्ती प्राधिकारी” याचा अर्थ, वरिष्ठ लेखापाल आणि कनिष्ठ लेखापाल या पदावर उमेदवाराची नियुक्ती करण्यासाठी त्या त्या प्रादेशिक विभागातील सहसंचालक हे नियुक्ती प्राधिकारी आहेत असा आहे ;

(ख) “विभाग” याचा अर्थ, भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद-१६६ अन्वये तयार केलेल्या महाराष्ट्र शासन कार्यनियमावलीच्या पहिल्या अनुसूचीमध्ये विनिर्दिष्ट केलेला वित्त विभाग, असा आहे ;

(ग) “पदवी” याचा अर्थ, सांविधिक विद्यापीठाची कोणत्याही शाखेची पदवी किंवा शासनाने त्याच्याशी समतुल्य म्हणून घोषित केलेली अन्य कोणतीही अर्हता ;

(घ) “संचालनालय” याचा अर्थ वित्त विभागाच्या अधिपत्याखालील लेखा व कोषागारे संचालनालय असा आहे ;

(ङ) “प्रादेशिक निवडसमिती” याचा अर्थ, कनिष्ठ लेखापाल गट-क च्या पदावरील सरळसेवा भरतीकरिता उमेदवारांच्या निवडीच्या प्रयोजनार्थ वित्त विभागामार्फत वेळोवेळी गठित करण्यात आलेली समिती असा आहे ;

(च) “ज्येष्ठता अधिन पात्रता” याचा अर्थ, सेवाज्येष्ठता यादीनुसार ज्येष्ठता व सामान्य प्रशासन विभागाच्या अधिसूचनेद्वारे व त्यानंतर वेळोवेळी निर्गमित होणाऱ्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार पदोन्नतीसाठी विहित केलेल्या अटी व शर्तीनुसारची पात्रता ;

(छ) “शासन” याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासन असा आहे ;

(ज) “शासकीय वाणिज्य प्रमाणपत्र” याचा अर्थ, महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषदेचे किंवा महाराष्ट्र शासनाच्या शिक्षण विभागाच्या शासकीय परीक्षा मंडळाचे टंकलेखनाचे किंवा संगणक टंकलेखनाचे प्रमाणपत्र असून, यात शासनाने या प्रयोजनार्थ मान्यता दिलेल्या अन्य कोणत्याही संस्थेने दिलेल्या प्रमाणपत्राचा समावेश होतो.

३. वरिष्ठ लेखापाल, गट-क या पदावरील नियुक्ती त्या त्या प्रादेशिक विभागीय संवर्गात कनिष्ठ लेखापालाचे पद धारण करणाऱ्या आणि त्या पदावर किमान तीन वर्षे इतकी नियमित सेवा झालेल्या आणि ज्यांनी विहित विभागीय परीक्षा (भाग एक व दोन) उत्तीर्ण केली असेल किंवा उक्त परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळालेल्या त्या त्या प्रादेशिक संवर्गातील कनिष्ठ लेखापालांमधून ज्येष्ठता अधिन पात्रता या निकषावर योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल. सदर पदोन्नतीस नियुक्ती प्राधिकाऱ्याची मान्यता घेणे आवश्यक राहील.

४. कनिष्ठ लेखापाल, गट-क या पदावरील नियुक्ती पुढील मार्गाने करण्यात येईल.

(अ) पदोन्नतीने नियुक्तीचा मार्ग -लिपिक-टंकलेखक, गट-क हे पद धारण करणाऱ्या तसेच सदर पदावर तीन वर्षांहून कमी नसेल इतकी सलग नियमित सेवा झालेल्या आणि विहित विभागीय परीक्षा भाग-१ ही परीक्षा उत्तीर्ण असलेल्या किंवा त्यातून सूट मिळालेल्या व्यक्तींमधून ज्येष्ठता अधिन पात्रता या निकषावर योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल. सदर पदोन्नतीस नियुक्ती प्राधिकाऱ्याची मान्यता घेणे आवश्यक राहील.

किंवा

(ब) नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्तीचा मार्ग—

खालील बाबींची पूर्तता करणाऱ्या व प्रादेशिक निवड समितीकडून घेण्यात येणाऱ्या स्पर्धात्मक परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे शिफारस करण्यात आलेल्या उमेदवारांची नियुक्ती प्राधिकाऱ्याच्या मान्यतेने नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्ती करण्यात येईल.

(i) वयोमर्यादा—

(अ) किमान वयोमर्यादा - जाहिरातीत नमूद केलेल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास एकोणीस वर्षापेक्षा कमी नसावे.

(ब) कमाल वयोमर्यादा - खुल्या वर्गातील व्यक्तींसाठी अडतीस वर्षे पूर्ण व मागासवर्गीय व्यक्तींसाठी त्रेचाळीस वर्षे पूर्ण.

(ii) शैक्षणिक अर्हता—

(अ) ज्यांनी पदवी धारण केली आहे ; आणि

(ब) तांत्रिक अर्हता - ज्यांनी मराठी टंकलेखनाचे किमान ३० शब्द प्रति मिनीट वेगमर्यादेचे किंवा इंग्रजी टंकलेखनाचे किमान ४० शब्द प्रति मिनीट वेगमर्यादेचे शासकीय वाणिज्य प्रमाणपत्र किंवा संगणक टंकलेखनाचे प्रमाणपत्र धारण केलेले आहे ;

किंवा

(क) अनुकंपा तत्वावर निवड करण्यासाठी शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशांनुसार खंड (ब) च्या उप खंड (ii) मध्ये विहित केलेली अर्हता धारण करीत असलेल्या उमेदवाराची अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीने.

५. नियम ४ येथे नमूद केलेल्या पदाच्या एकूण मंजूर पदसंख्येसाठी, पदोन्नतीने व अनुकंपा तत्वावरील नियुक्तीसह नामनिर्देशनाने नियुक्ती देण्याचे प्रमाण हे अनुक्रमे ५०: ५० असे राहील.

परंतु, पदोन्नतीद्वारे नियुक्ती देण्याकरिता योग्य उमेदवार उपलब्ध नसतील तर नियुक्ती प्राधिकाऱ्याच्या सहमतीने पदोन्नती व नामनिर्देशन याद्वारे करावयाच्या नियुक्तीकरिता विहित करण्यात आलेले प्रमाण त्या भरती वर्षापुरते शिथिल करून सदर पदे नामनिर्देशनाद्वारे भरता येतील.

६. (१) नियम क्र. ४ येथे नमूद केलेल्या पदावर पदोन्नतीने नियुक्ती होणाऱ्या व्यक्तीने,पदोन्नतीपूर्वी विहित विभागीय परीक्षा भाग-१ उत्तीर्ण होणे अथवा सदर विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळणे आवश्यक राहील.

(२) सदर पदावर पदोन्नतीनंतर विहित ३ संधीत विभागीय परीक्षा भाग-२ उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे. विहित संधीत परीक्षा उत्तीर्ण न झाल्यास त्याची वेतनवाढ रोखण्यात येईल तसेच त्यास ज्येष्ठता गमवावी लागेल.

(३) नियम ४ येथे नमूद केलेल्या पदावर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त होणाऱ्या व्यक्तीने, नियुक्तीनंतर अनुक्रमे प्रत्येक भागांसाठी सलग विहित ३ संधीत विभागीय परीक्षा भाग १ व २ उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे. विहित ३ संधीत विभागीय परीक्षा भाग-१ व २ उत्तीर्ण न झाल्यास त्याची वेतनवाढ रोखण्यात येईल तसेच त्यास ज्येष्ठता गमवावी लागेल.

७. (१) नियम ३ व ४ येथे नमूद केलेल्या पदावर पदोन्नतीने नियुक्ती होणाऱ्या व्यक्तीने, पदोन्नतीपूर्वी हिंदी भाषा परीक्षा व मराठी भाषा परीक्षा या दोन्ही परीक्षांसंदर्भात मराठी भाषा विभागाने वेळोवेळी केलेल्या नियमांनुसार, हिंदी भाषा व मराठी भाषा परीक्षा अगोदरच उत्तीर्ण केलेली असणे अथवा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळविलेली असणे आवश्यक राहील.

(२) नियम ४ येथे नमूद केलेल्या पदावर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त होणाऱ्या व्यक्तीने, हिंदी भाषा परीक्षा व मराठी भाषा परीक्षा या दोन्ही परीक्षांसंदर्भात मराठी भाषा विभागाने वेळोवेळी केलेल्या नियमांनुसार, हिंदी भाषा व मराठी भाषा उत्तीर्ण केलेली नसेल अथवा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळवलेली नसेल तर, नियुक्तीनंतर संबंधित नियमात नमूद केलेल्या विहित मुदतीत हिंदी भाषा व मराठी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहील. त्याचप्रमाणे विहित मुदतीत हिंदी भाषा व मराठी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण न झाल्यास सदर परीक्षा उत्तीर्ण होईपर्यंत वार्षिक वेतनवाढ अनुज्ञेय राहणार नाही. तसेच वरिष्ठ पदावर पदोन्नती अनुज्ञेय राहणार नाही.

८. (१) नियम ३ व ४ येथील पदावर पदोन्नतीने नियुक्त होणाऱ्या व्यक्तीने, पदोन्नतीपूर्वी संगणक अर्हता प्रमाणपत्रासंदर्भात शासनाने वेळोवेळी केलेल्या नियमांनुसार, संगणक अर्हता प्रमाणपत्र धारण करणे अथवा सामान्य प्रशासन विभाग (माहिती व तंत्रज्ञान) यांनी वेळोवेळी शासन आदेशाद्वारे नमूद केलेल्या संगणक/ माहिती तंत्रज्ञान विषयक परीक्षा उत्तीर्ण होणे अथवा सामान्य प्रशासन विभागाने वेळोवेळी शासन आदेशानुसार निश्चित केलेल्या वयोमर्यादेनुसार संगणक अर्हता प्रमाणपत्र सादर करण्यापासून सूट मिळविलेली असणे आवश्यक राहील.

(२) नियम ४ येथील पदावर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त होणाऱ्या व्यक्तीने, संगणक अर्हता प्रमाणपत्रासंदर्भात शासनाने वेळोवेळी केलेल्या नियमांनुसार, नियुक्तीपूर्वी संगणक अर्हता प्रमाणपत्र धारण केलेले नसल्यास, याबाबतच्या नियमात नमूद केलेल्या विहित मुदतीत सदर प्रमाणपत्र धारण करणे आवश्यक राहील. त्याचप्रमाणे विहित मुदतीत प्रमाणपत्र धारण न केल्यास, सदर संगणक प्रमाणपत्र धारण करेपर्यंत वार्षिक वेतनवाढ अनुज्ञेय राहणार नाही. तसेच वरिष्ठ पदावर पदोन्नती अनुज्ञेय राहणार नाही.

९. (१) नियम ४ येथील पदावर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त होणाऱ्या व्यक्तीने, महाराष्ट्र नागरी सेवा (लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन) नियम, २००५ मधील तरतुदीनुसार व त्याबाबत वेळोवेळी करण्यात येणाऱ्या नियमांनुसार, नियुक्तीच्या वेळी लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन सादर करणे आवश्यक राहील.

(२) लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापनामध्ये जर अपत्यसंख्या दोन पेक्षा अधिक असल्याचे नमूद केल्याचे निदर्शनास आल्यास, संबंधित उमेदवार शासकीय नियुक्तीसाठी अपात्र राहील.

(३) एखाद्या व्यक्तीची शासकीय सेवेत नियुक्ती झाल्यानंतर, जर नियुक्तीच्या वेळी किंवा त्यानंतर त्याला दोनपेक्षा जास्त अपत्ये असल्याचे सिद्ध झाले, तर ती व्यक्ती शासन सेवेकरिता अपात्र राहील.

१०. नियम ३ व ४ येथील पदावर नियुक्त होणाऱ्या व्यक्तीची सेवाज्येष्ठता यादी ही महसुली विभाग स्तरावर ठेवण्यात येईल. त्यामुळे सदर व्यक्ती ही संबंधित महसुली विभागांतर्गत कोठेही बदलीसाठी पात्र राहील.

११. शासकीय सेवेत नियुक्ती झाल्यानंतर, संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्यास, शासकीय सेवेच्या कालावधीत, महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम, तसेच सेवाविषयक बाबींसंदर्भात राज्य शासनाने वेळोवेळी अधिनियम/ अधिसूचना/ शासन निर्णय/ शासन आदेशाद्वारे निर्गमित केलेले अन्य नियम लागू राहतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

डॉ. रामास्वामी एन.
शासनाचे सचिव.

FINANCE DEPARTMENT

Mantralaya, Madam Kama Marg, Hutatma RajguruChowk,
Mumbai 400 032, dated the 9th September 2024.

NOTIFICATION

Constitution of India.

No. Sevaapra.-2023/ Pra.Kra.06/Kosha (Prasha-3).—In exercise of the powers conferred by the proviso to article 309 of the Constitution of India and in supersession of all the existing rules, orders or instruments issued in this behalf, the Governor of Maharashtra is hereby pleased to make the following rules, regulating recruitment to the posts of "Senior Accountant", Group 'C' and "Junior Accountant", Group 'C' in the Directorate of Accounts and Treasuries and its subordinate offices under the administrative control of the Finance Department of the Government of Maharashtra, namely :—

1. (1) These rules may be called the Senior Accountant, Group 'C' and Junior Accountant, Group 'C', in the office of the Directorate of Accounts and Treasuries (Recruitment) Rules, 2024.

(2) These rules shall come into force on the date of its publication in the *Maharashtra Government Gazette*.

2. In these rules, unless the context requires otherwise,—

(*a*) "Appointing Authority" means the Divisional Joint Director, Directorate of Accounts and Treasuries ;

(*b*) "Department" means the Department of Finance as specified in the First Schedule appended to the Maharashtra Government Rules of Business made under article 166 of the Constitution of India ;

(*c*) "Degree" means a degree of any discipline of a statutory university or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto ;

(*d*) "Directorate" means Directorate of Accounts and Treasuries, Maharashtra State, Mumbai under the administrative control of the Department ;

(*e*) "Divisional Selection Committee" means the Committee constituted, from time to time, by the Department for the purpose of selection of candidates for the direct recruitment to the post of Junior Accountant, Group 'C' ;

(*f*) "Eligibility for promotion" means the eligibility for promotion in accordance with the terms and conditions specified for promotion in rules, resolutions or orders issued by the General Administration Department, from time to time ;

(*g*) "Government " means the Government of Maharashtra ;

(*h*) "Government Commercial Certificate" means a certificate in typing or computer typing awarded by the Maharashtra State Council of Examinations or the Bureau of Government Examination Board, Department of Education, Government of Maharashtra and it includes a certificate issued by any other Institution as may be specifically approved by the Government for this purpose.

3. Appointment to the post in the Revenue Divisional cadre of Senior Accountant, Group 'C' shall be made by promotion of suitable person having eligibility for promotion, on the basis of seniority, from amongst the persons holding the post of Junior Accountant, Group 'C' in that respective Revenue Division and having not less than three years of regular and continuous service on that post and has passed Part I and Part II of prescribed Departmental Examination, unless he has been exempted from passing that examination.

4. Appointment to the post in the Revenue Divisional cadre of Junior Accountant, Group 'C', shall be made either,—

(*a*) by promotion of suitable person having eligibility for promotion on the basis of seniority

from amongst the persons holding the post of Clerk Typist, Group 'C' in that respective Revenue Division and having not less than three years of regular and continuous service on that post and has passed Part-I and Part-II of prescribed Departmental Examination, unless he has been exempted from passing that examination; or

(*b*) by nomination from amongst the candidates recommended by the Divisional Selection Committee who fulfils the following criteria, namely :—

(*i*) Age limit :—

(A) Lower Age Limit.—Not less than nineteen years of age completed as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the said post.

(B) Upper Age Limit.—Not more than thirty-eight years of age for the persons not belonging to reserved categories and forty-three years of age for the persons belonging to reserved categories as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the said post.

(*ii*) Minimum Educational Qualifications.—

(*a*) Possess a degree; and

(*a*) Possess the Government Commercial Certificate or Computer Typing Certificate with a speed of not less than 30 words per minute in Marathi Typewriting or 40 words per minute in English Typewriting ;

(*c*) by appointment of a suitable person on compassionate ground, in accordance with the orders issued in this behalf by the Government, from time to time, who possess qualifications specified in clauses (ii) of sub-rule (b).

5. Appointment to the post mentioned in rule 4 shall be made by promotion and nomination, including the appointment on the compassionate ground, in the ratio of 50:50, respectively :

Provided that, if suitable candidates by promotion are not available, the ratio for appointment by promotion and by nomination may be relaxed for that particular appointment year after the consent of the Appointing Authority.

6. (1) A person before being appointed to the post mentioned in rule 4 on promotion shall be required to pass the Departmental Examination Part-I unless he has been exempted from passing Departmental Examination Part-I.

(2) A person appointed to the post mentioned in rule 4 by promotion shall be required to pass Departmental Examination Part-II in stipulated three attempts. If a Government servant does not pass Departmental Examination, within the prescribed attempts he shall not be eligible for annual increment and shall lose his seniority.

(3) A person appointed to the post mentioned in Rule 4 by nomination shall be required to pass Departmental Examination Part-I and Part-II in stipulated three attempts each. If a person does not pass the Departmental Examination Part-I and Part-II within the prescribed attempts, he shall not be eligible for annual increment and shall lose his seniority.

7. (1) A person appointed to post mentioned in rules 3 and 4 by promotion shall pass the Marathi and Hindi languages examinations as per the rules made in that behalf by the Government, from time to time, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations before getting promoted to the said posts. Otherwise, such Government Servants shall not be eligible for promotion on the post mentioned in rule 3 and 4.

(2) A person appointed to the post mentioned in rule 4 by nomination shall pass the Marathi and Hindi languages examinations as per the rules made in that behalf by the Government, from time to time, within the prescribed time limit after appointment, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations. He shall not be eligible for annual increment or promotion to the next promotional post exempted from passing those examinations. He shall not be eligible for annual increment and promotion to the next promotional post until he passes those examinations.

8. (1) A person appointed to the posts mentioned in rules 3 and 4 by promotion shall possess Certificate of Computer Operation prescribed by rules or orders issued in that behalf by the Government, from time to time, unless he has been exempted therefrom before getting promoted to the said post.

(2) A person appointed to the post mentioned in rule 4 by nomination shall possess a Certificate of Computer Operations prescribed by the Government, from time to time, within the prescribed time limit after appointment, unless he has been exempted from possessing such Certificate of Computer Operations, otherwise he shall not be eligible for annual increment or promotion to the next promotional post until he possessed the same.

9. (1) A person recommended for appointment by nomination to the post mentioned in rule 4 shall submit a declaration of Small Family as per the provisions of the Maharashtra Civil Services (Small Family Declaration) Rules, 2005 or any other rules, orders or any instruments issued in this behalf by the Government, from time to time.

(2) A person having more than two children on the date of submission of Declaration of Small Family shall be disqualified for the appointment in Government Service.

(3) After appointment of a person in the Government service, if it is proved that he has more than two children at the time of appointment or thereafter, then he shall be disqualified for continuing on the said post in Government service.

10. The seniority list of the persons who are appointed to the post under rule 3 and rule 4, shall be maintained at Revenue Divisional level. Therefore, such person shall be eligible to be transferred in Maharashtra at Revenue Divisional level.

11. The terms and conditions specified by the Government, subsequent to the appointment of any Government Servant in any rules, orders or resolutions issued by the Government, from time to time, shall also be applicable to the Government servant appointed under these rules.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

DR. RAMASWAMI N.
Secretary to Government.

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004. EDITOR : DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE.